

Akwụkwọ Joel na Ụka Ndị Adventist nke Ụbọchị nke Asaa nke Laodisia — Nke Iri Abụọ na Asaa

Jeff Pippenger

2026-01-14

Nọmba Iri Abụọ na Asaa

Anyị na-edekọ eziokwu ndị Ọdum nke ebo Juda na-ekpughe ugbo a. Anyị na-ahazi eziokwu dị iche iche iji lebara ozi Joel anya, nke Pita kọwara dika ozi mmiri ozuzo ikpeazụ n'akwụkwọ Ọrụ Ndịozị. Anyị na-abjarukwu nso n'eziokwu ndị dị ugbo a n'usoro mmezu, dika eziokwu ndị na-aruzu nkewa ikpeazụ nke igwè mmadụ abụọ ahụ nke a na-egosiputa mgbe Nile mgbe a na-ekpughe eziokwu nkwale. Anyị na-ekwukwa banyere otu eziokwu ndị a e kpugheputara, o bughị naanị dika okwu nke mmụọ-ozị nke atọ nke na-ekewa, kama kwa dika okwu ndị na-aruzu akara nke otu narị puku iri anọ na anọ. Mmụọ-ozị nke atọ na-asachapukwa ma na-eme ka o dị ọcha.

Kemgbe Julai nke afọ 2023, Ọdum nke ebo Juda anọwo na-emege nwayọọ nwayọọ eziokwu ndị metụtara ahiri mpuga na ahiri ime n'akukọ ihe mere eme nke ndị fọdurunụ nke Chineke. Ugbo a, anyị na-emepe akwụkwọ Matiu, n'ihia nzube nke ighota ọrụ Pita. Pita bụ akara nke mmekọrịta ọgbugba-ndụ nke Kraịst na nwunye Ya nke Ndị Kraịst—nzuko ahụ nke Ọ ga-ewu n'elu Nkume. Pita na-anọchi anya nwunye Kraịst mbụ nakwa nke ikpeazụ. A na-egosi Pita dika otu akara ahụ kpomkwem n'amaokwu etiti nke isi nke iri na otu na nke iri abụọ na abụọ nke Matiu, isi ndị ahụ bụkwa isi etiti nke ahiri ndị yiri ibe ha nke Jenesis na Mkpughe, site n'isi nke iri na otu ruo n'isi nke iri abụọ na abụọ. Pita na-anọchi anya puku mmadụ narị na iri anọ na anọ n'ubochi ikpeazụ, ma n'akukọ Akwụkwọ Nsọ ahụ, o nọ na Sizaja Filipi, nke bụ Panium nke Daniel 11:13–15.

Pita nọ na Panium, Ọ nọkwa n'ubochi Pentikost, n'ulo elu n'elekere nke atọ, ma mesia n'ulo nso n'elekere nke itoolu. Awa isii ahụ na-anochite anya oge ahụ nke a na-akara puku mmadụ narị otu na iri anọ na anọ akara tupu ọbibi iwu ubochi Sode. Mkpogide Kraịst n'obe bidokwara n'elekere nke atọ, Ọ nwukwara n'elekere nke itoolu, nke dugara na mbilite n'onwu, nke bidoro oge Pentikost nke kwusiri na Pita nọ na Pentikost n'elekere nke atọ na nke itoolu. Mgbe Nduzi nke Eluigwe zitere ozi-oma ahụ n'aka ndị Jentaịl, Kōniliōs kporo ka e zite oku ka Pita bia n'elekere nke itoolu. Elekere nke atọ na-anochitekwa anya aja nke ututu, elekere nke itoolu kwa aja nke mgbede.

A nọchiri oge awa isii ahụ site n'oge nzuko ogige Exeter na nnukwu ndakpo olileanya nke Oktoba 22, 1844. N'Akwụkwọ Ọrụ Ndịozị, a kọwara Pita dika onye biara n'otu na ndị ozo mejuputara puku narị otu na iri anọ na anọ ahụ n'ogwugwu nke isi nke mbụ, mgbe e ji Matayas dochie Judas. Mgbe ahụ, e mezuru onu ogugu ahụ. E nwere ọganihu kpomkwem e gosiputara n'akukọ ahụ.

Pita bu onye mbụ nọ n'ime onuulo elu, ma mesia n'ulo nso. Mgbe o nọ n'ime onuulo elu, o bu oge elekere nke atọ, ma n'ulo nso, o bu oge elekere nke itoolu. Ngosi ahụ e mere n'oge elekere nke atọ muru baptizim nke mkpuru-obi puku atọ.

Mgbe ahụ, e mere ndị ji ọñụ nabata okwu ya baptizim: ma n'ụbọchị ahụ ka e tinyere ihe dị ka puku mmadụ atọ n'ọñụ ọgụgụ ha. Ọrụ Ndiọzi 2:41.

Site na ọñụgụ e nyere ná njedebe nke isi nke mbụ, ruo n'ụlọ nsọ n'oge awa nke itoolu, oge ahụ na-anọchi anya ịkàrà nke puku mmadụ otu narị na iri anọ na anọ.

Ndị otu narị puku na iri anọ na anọ ga-eweta ozi nke ime ka a guọ mmadụ dika onye ezi omume site n'okwukwe, nke bụ ozi nke mmuọ ozi nke atọ n'eziokwu. Ime ka a guọ mmadụ dika onye ezi omume bụ ọrụ Chineke n'itinye ebube mmadụ n'ájá, dika Nwanyị White siri kwuo nke oma nke ukwu.

“Gịni bụ ịgụ mmadụ n'ọñdụ ezi omume site n'okwukwe? Ọ bụ ọrụ Chineke n'itinye ebube nke mmadụ n'ájá, na imeere mmadụ ihe nke ọ na-enweghị ike imeere onwe ya. Mgbe mmadụ huru na ọ bụ ihe efu n'onwe ya, a na-akwadebe ya ka e yikwasị ya ezi omume nke Kraịst. Mgbe ha malitere ito ma bulie Chineke elu ụbọchị dum, mgbe ahụ site n'ile anya ha na-agbanwe buru otu onyinyo ahụ. Gịni bụ ime ka a muọ mmadụ ozo? Ọ bụ ikpughe nye mmadụ ihe bụ ezi ọdịdị nke ya, na n'onwe ya ọ bụ onye na-abaghị uru. Omumu ihe ndị a ka unu amutabeghi. Ewoo, a si na unu puru ighota uru mkpuru obi mmadụ bara.” Manuscript Releases, volume 20, 117.

Otu ihe atụ nke ozi ezi omume site n'okwukwe dika ndị otu narị puku iri anọ na anọ ahụ si egosi ya bụ Gideon, onye bụ nwoke ọgbugba-ndu, n'ihia na a gbanwere aha ya buru Jerubaa. Ozi Gideon gunyere ka o tinye oku owa na-enwu n'ime ite aja, emesia ọ kurie ite ahụ, fee opi ma tie mkpu, si, “mma nke Onyenwe anyi na nke Gideon.” Mma Gideon bukwa mma nke Onyenwe anyi, n'ihia na mma ahụ bụ Okwu Chineke, nke bụ njikota nke Chi na mmadụ. E ji opi ahụ na mkpu ya nochite ozi ahụ, ka ọ na-akuri ite ahụ. Ite ahụ bụ mmadụ, nke a ga-akuri, ma ọ bụ wedaa ya n'ájá, ka ebube nke ihè Chineke wee puta ihè.

Tupu o kwusaa ozi ahụ, Gideon chikotara ndi ikom narị atọ site n'usoro nnwale. Mgbe usoro ahụ gwusiri, Gideon nwere ndi ikom narị atọ. 300 bụ otu ụzọ n'iri nke puku atọ ahụ n'oge Pentikost. Ha na-anochi anya agha ahụ a kpolitere n'Ezikiel iri atọ na asaa, ndi na-abanye n'ogbugba ndu ebighi ebi.

Ya mere amuma dika o nyere m iwu, ume wee bata n'ime ha, ha wee di ndu, bilie oto n'ukwu ha, buru usuu ndi agha di ukwu nke ukwu. Mgbe ahụ, ọ siri m, Nwa nke mmadụ, ọkpukpu ndi a bu ulọ Izrel niile: lee, ha na-asị, Ọkpukpu anyi akponwuwu, olileanya anyi efuola: e bipuwu anyi iche n'akuku anyi. Ezekiel 37:10, 11.

E bipuru ulọ Izrel n'akuku ya di iche iche, Ezikiel ga-egosikwa otu akuku ndi Juda na Ifrem nke e bipuru ga-esi ghoọ otu mba. Ndi agha ahụ bu mkpara abuo e kewapuru iche, ma nke a na-ejikota buru otu mkpara, mgbe ha banyere n'ogbugba ndu ha na Chineke.

Ozokwa, Mu na ha ga-agba ndumodu udo; ọ ga-abu ndumodu ebighi ebi n'etiti Mu na ha: M ga-edobekwa ha, mee ka ha baa uba, ma tinye ebe nsọ M n'etiti ha ruo mgbe ebighi ebi. Uloikwu M ga-anokwa n'etiti ha: ee, M ga-abu Chineke ha, ha onwe ha ga-abukwa ndi nke M. Mba ozo ga-amakwa na Mu onwe M bu Onyenwe anyi nke na-edo Israel nsọ, mgbe ebe nsọ

M ga-adị n'etiti ha ruo mgbe ebighị ebi. Ezikiel 37:26–28.

“ndị mba ọzọ ga-ama na Onyenwe anyị” na-edo Israel nsọ, mgbe Ọ na-etinye ebe nsọ Ya n'etiti ha. Ijikọta ebe nsọ Chineke na ndị Chineke na-anọchi anya ijikọta ụlọ nsọ mmadụ na ụlọ nsọ nke Chineke, ma mgbe nke ahụ mere, a na-akara ndị 300 kwesiri ntụkwasị obi nke Chineke akara, ụwa nwekwara ike ịdọ aka ná ntị naanị site n'ihu otu ndị e doro nsọ n'oge nsogbu iwu Sọnde.

“Ọrụ nke Mmụọ Nsọ bụ ime ka ụwa kwenye banyere mmehie, banyere ezi omume, na banyere ikpe. Ụwa agaghị enweta ịdọ aka ná ntị ma e wezuga site n'ihu ndị kwere eziokwu ka e doro nsọ site n'ezikwu ahụ, ka ha na-eme ihe n'okpuru ụkpuru ndị di elu ma di nsọ, na-egosikwa, n'uzọ di elu ma di oke nsọpuru, akara nkewa di n'etiti ndi na-edebe iwu nile nke Chineke, na ndi na-azọ ha n'okpuru ụkwu ha. Idoro nsọ nke Mmụọ ahụ na-eme ka ọdiche di n'etiti ndi nwere akara Chineke, na ndi na-edebe ụbọchị izuikwe ụgha. Mgbe ule ahụ bịa, a ga-egosi n'uzọ doro anya ihe akara nke anụ ọhịa ahụ bụ. Ọ bụ idebe Sọnde. Ndi ahụ, mgbe ha nusi eziokwu, ka na-aga n'ihu ile ụbọchị a anya dika ụbọchị nsọ, na-eburu mbinye aka nke nwoke mmehie ahụ, onye cheputara igbanwe oge na iwu.” Bible Training School, December 1, 1903.

E jikọtara ebe nsọ Chineke na nzuko-Ya mgbe nzuko ahụ gbanwere site na nzuko na-alụ agha ruo na nzuko na-eme emerị. Ọgbugba ndụ ahụ Ezikiel kporo aha, ka e gosiri n'ihe metụtara ijikọta mkpanaka abụọ ahụ, nke na-eme otu mba.

Gwa ha, Otu a ka Onye-nwe-anyị Jehova kwuru; Lee, M ga-ewere nkpa Joseph, nke di n'aka Ifrem, na ebo nile nke Izrel ndi otu ya, M ga-etinyekwa ha na ya, ya bu, na nkpa Juda, meekwa ha ka ha buru otu nkpa, ha ga-abukwa otu n'aka m. Nkpa ndi ahụ i dere ihe n'elu ha ga-adikwa n'aka gi n'ihu anya ha. Gwa ha,

Otu a ka Onyenwe anyị Chineke kwuru; Lee, M ga-ewere umu Izrel n'etiti ndi mba ọzọ, ebe ha jere, M ga-achikotakwa ha n'akuku niile, mee ka ha bja n'ala nke aka ha: M ga-emekwa ha otu mba n'ala ahụ n'elu ugwu Izrel; otu eze ga-abukwa eze ha niile: ha agakwaghị abụ mba abụọ ọzọ, a gaghikwa ekewa ha ọzọ ịbụ alaeze abụọ ma ọlị: Ha agakwaghị emerụ onwe ha ọzọ site n'arushi ha, ma ọ bụ site n'ihe aru ha, ma ọ bụ site na mmehie ọ bula ha mehiere: kama M ga-azoputa ha site n'ebe obibi ha niile, ebe ha mehieworo, M ga-emekwa ka ha di ọcha: otu a ka ha ga-abu ndi nke m, M onwe m ga-abukwa Chineke ha. Ezikiel 37:19–23.

Osisi Ifrem na osisi Juda bu mgbasa abuo ahụ nke afọ 2520 megide Ifrem na Juda, nke rutere na mmechi ha n'afọ 1798 na Oktoba 22, 1844, n'otu n'otu. Ha ghorọ otu mba naanị ya nke Izrel ime mmuọ nke oge a n'Oktoba 22, 1844, mgbe ọrụ nke ime ka ndi Ya di ọcha, ma ọ bụ ụlọ nsọ Ya, malitere. Akuko ihe mere eme ahụ na-anochi anya akuko ihe mere eme nke otu nari puku iri anọ na anọ, ndi a ga-asachapu ma mee ka ha di ọcha (sachaa) site n'aka Ozi nke Ọgbugba-ndu ahụ nke na-abia n'ulo nsọ ya n'uzọ mberede n'oge iwu Uka. Mgbe asachapu ahụ mezuru, kpomkwem tupu iwu Uka, nzuko mmeri ga-enwe eze n'elu ha, eze ahụ bukwa Devid, onye malitere ochichi ya mgbe ọ di afọ iri atọ. Ọ bụ otu Devid ahụ nke, n'isi nke mbu nke Matiu, bu ọgbọ nke iri na anọ kemgbe Abraham. Nke a na-akowaputa onye ama nke atọ nke Devid n'oge iwu Uka. Agha di ike ahụ a na-ebulite site n'osisi abuo ahụ bu eze Devid na-edu, mgbe e sachapuru nzuko ahụ puo n'ata.

Devid, bú òdùm m, ga-abụ eze n'elu ha; ha niile ga-enwekwa otu onye-ozuzụ aturụ: ha ga-ejekwa ije n'ikpé m, debe ukpuru m, meekwa ha. Ha ga-ebikwa n'ala ahụ nke m nyere Jekob, bú òdùm m, ebe nna unu hà biri; ha ga-ebikwa n'ime ya, ha onwe ha, na umụ ha, na umụ umụ ha ruo mgbe ebighi ebi: Devid, bú òdùm m, ga-abukwa onye-isi ha ruo mgbe ebighi ebi. Ezikiel 37:24, 25.

Usuu ndi agha ahụ bukwa ndi nchujà nke 1 Pita isi nke abuo, ndi di afọ iri ato mgbe ha malitere ozi ha.

Unu kwa, dika nkume ndu, ka a na-ewuli unu ka unu buru ulo ime mmuo, ndi nchujà di nso, ka unu wee na-achu aja nke ime mmuo, nke Chineke na-anabata site n'aka Jisus Kraist. 1 Pita 2:5.

A kowakwara ndi nchujà ahụ n'onnyinyo site n'aka ndi nkwsa Millerite narị ato ahụ, bú ndi were chaati narị ato nke 1843 e biputara, ma jiri chaati ndi ahụ buo ozi ahụ ruo n'ogbo ha.

“Mgbe e mesiri nwee mkparita uka ufodu banyere isiokwu ahụ, e kpebiri n'otu olu ka e biputa site n'usoro lithograph chaati narị ato yiri nke a, nke emezuru ngwa ngwa. A kporo ha ‘chaati nke ’43.’ Nke a bu Nzuko di oké mkpa.” *The Autobiography of Joseph Bates*, 263.

“Ugbu a, akuko ihe mere eme anyi na-egosi na e nwere otutu narị ndi na-akuzi site n'otu eserese oge ahụ William Miller no na-eji, ha niile buru otu udi. N'oge ahụ, idi n'otu nke ozi ahụ di n'otu isiokwu ahụ, obibia nke Onyenwe anyi Jisos n'oge kpomkwem, 1844.” *Joseph Bates, Early SDA Pamphlets*, 17.

Ndi nkwsa Millerite iri ato na narị ato ruzuru oru ha n'ime akuko ihe mere eme nke mmuo ozi mbu, ma mkpali nso na-eme ka anyi mara na mmuo ozi mbu ahụ bu ihe atu nke mmuo ozi nke ato. Di ka Joseph Bates siri kwuo, ha bu “all of one stamp.” Gideon nyere ndi agha ya di narị ato iwu ime dika o mere. Ndi nkwsa Millerite iri ato na narị ato ahụ, ndi e jiri ndi agha Gideon di narị ato mee ihe atu, ga-edobe onwe ha n'usoro n'oge 9/11, ebe a na-enye ozi mbu ike, ma ule ahụ amalite.

Mgbe ahụ Jerubaa, onye bu Gideon, ya na ndi mmadu niile so ya biliri n'isi ututu, maa ulokwu n'akuko iyi mmiri Harod; nke mere na ndi agha ndi Midian no n'ebe ugwu ha, n'akuko ugwu More, n'ndagwurugwu. Jehova wee si Gideon, Ndi mmadu ndi nonyere gi di otutu karia ka m ga-eji nyefee ndi Midian n'aka ha, ka Izrel wee ghara inya isi imegide m, na-asị, Aka m onwe m azoputawo m. Ugbu a ya mere, jee kposo n'ukwu nti ndi mmadu, na-asị, Onye o bula na-atu egwu, onye obi ya na-ama jijiji, ka o laghachi, si n'ugwu Gilead puo n'isi ututu. Ndi mmadu iri puku abuo na puku abuo wee laghachi; ndi foduru buru puku iri. Jehova wee si Gideon, Ndi mmadu ka di otutu; duru ha gbadaa n'akuko mmiri, m ga-anwale ha n'ebe ahụ n'ih gi: o ga-adikwa otu a, na onye obula m ga-asị gi, Onye a ga-eso gi, onye ahụ ga-eso gi; ma onye obula m ga-asị gi, Onye a agaghị eso gi, onye ahụ agaghị eso.

Ya mere o wedara ndi mmadu ahụ n'ebe mmiri di: Onye-nwe-anyi wee si Gideon, Onye o bula nke ji ire ya raa mmiri dika nkita si araa, onye ahụ ka i ga-edobe iche; otu a kwa ka onye o bula nke na-ehulata n'elu ikpere ya abuo iji nuo mmiri. Onu ogugu nke ndi ahụ raarara, na-etinye aka ha n'onu ha, bu ndi ikom narị ato: ma ndi ozo niile n'ime ndi mmadu ahụ hulata n'elu ikpere ha abuo inu mmiri. Ndi Ikpe 7:1–6.

A gbanwere aha Gideon ka ọ buru Jerubbaal, nke putara “ilu ọgu megide Baal.” Gideon putara “onye na-egbutu,” ma Jon Baptist togboro anyuike ahụ n’ukwu osisi ahụ. Jon nochiri anya William Miller n’udi, onye ozi nke mmuo-ozi mbu, ebe ahụ ka Gideon na-adabakwa. Gideon bu Miller, Ilaija alfa, n’akuko ihe mere eme nke ndi mmuo-ozi ato.

Ndi Midian bu ndi iro nke ugwu, ha wee maa uloikwuu n’akuku ugwu Moreh, Gideon kwa n’akuku olulu mmiri Harod, nke putara egwu na itu ujo. 9/11 webatara iyi oha egwu, ozi mbu bukwa oku itu egwu Chineke. Gideon no na 9/11, n’olulu mmiri Harod (iyi oha egwu), ndi iro nke ugwu nokwa na ndagwurugwu n’akuku ugwu Moreh, nke putara mmiri ozuzo mbu. N’oge 9/11, ifesa mmiri ozuzo ikpeazu, nke bu mmiri ozuzo mbu, malitere isi n’ugwu Moreh daa. Mgbe ule mbu n’ime ule abuo ahụ gasiri, e zigara puku iri abuo na abuo ahụ ka ha laa n’ulo site n’ugwu Gilead. Gilead putara akara uzo, akara uzo ebe e si ziga puku iri abuo na abuo ahụ ka ha laa n’ulo bu ndakpo olileanya mbu nke Epel 19, 1844 ma o bu Julai 18, 2020. Iri abuo na abuo na-akara akara uzo nke ndakpo olileanya mbu, dika 22 si akowa ubochi nke ndakpo olileanya ukwu bjarutere n’Oktoba 22, 1844.

Nnwale na-esote bu nnwale nke mmiri, nke e gosiputara n’akuko ihe mere eme ndi Millerite site na nzuko omuma uloikwuu Exeter, ebe e nwere uloikwuu abuo e jikotara na mmiri, si otu a na-anochite anya udi abuo nke ndi na-efe ofufe. Exeter putara “ebe mgbaba n’elu mmiri,” ma uloikwuu nke ozo bu nke ndi amaghi ihe n’ime umu agboghoh na-amaghi nwoke si Watertown bi. Exeter na-anochite anya nnwale mmiri nke Gideon, ma o bughu mmiri ahụ nke ukwuu, kama o bu usoro e ji nuu mmiri ahụ. Otu igwe dara mba nke ukwuu nke na ha apughu iga n’ihu ka ha na-akpukota mmiri ahụ, ma igwe nke ozo nogidere na-aga n’ihu. Otu igwe bu igwe ndi ike gwuru, nke Leah na-anochite anya ya n’iche megide Rachel, onye bu ezigbo onye njem.

Oru Future for America bu Gideon n’oge 9/11, mgbe nke mbu n’ime ule abuo ahụ ga-asachapu nnukwu igwe site n’otu Gideon. Iyi oha egwu nke 9/11 na-akowa olulu mmiri Harod nke ujo na egwu, ugwu Moreh kwa na-akowa mmalite nke mmiri ozuzo ikpeazu. Nkewa mere na Julai 18, 2020 mgbe puku iri abuo na abuo hapuru, si otu a na-egosi mbata nke oge ichere na onuogugu iri abuo na abuo. Ndi nari ato Gideon bu ndi na-agafe ule nke abuo, nke bu ule nke usoro oru nke mmiri ozuzo ikpeazu dika e si kowaa ya na Aisaja iri abuo na asato.

Pita no na Panium nakwa na Pentikost. Pentikost bu iwu Uka, Daniel iri na otu amaokwu iri na isii bukwa iwu Uka. Amaokwu iri na ato ruo iri na ise nke isi iri na otu nke Daniel bu Panium, ma amaokwu ndi ahụ na-anochi anya akuko amuma nke mputa nke na-eduga n’iwu Uka, ma Pita n’Oru Ndiwozi, n’oge awa nke ato na nke itoolu, na-anochi anya akuko amuma nke ime nke na-eduga n’iwu Uka. Ahiri nke mputa na-akowaputa akuko nke na-eduga n’akara anu ohia ahụ, nke ime kwa na-akowaputa akuko nke ikara ndi otu nari puku iri ano na ano ahụ. Ebe Pita bu ihe nnochianya di oke mkpa n’akuko mputa na nke ime, nke ha abuo no ugbu a n’usoro mmezu, o yiri ka o dabara adaba itinye Pita n’ime nkowa amuma ahụ nke na-agba n’okpuru ogugu elu nke Akwukwo Nso.

Amuma amuma Mesiaya iri na abuo ndi e kporo akara di ka emezuru n’akwukwo Matiu na-anochi anya akuko ihe mere eme nke ndi ahụ puku nari otu na iri ano na ano. “Oge ogwugwu” na-akara

mmalite nke mmeghari ndozighari, ma dika omumu Eron na Mosis siri kaa “oge ogwugwu” n’ahiri Mosis, alfa nke Kraist, otu a kwa ka omumu Jon, na nwanne nne ya Jisos, siri kaa “oge ogwugwu” n’afọ 1989. Ma o bara uru itule amuma Mesiaya iri na abuo ahụ na-adoro mmasi kari mgbe e tinyere ya n’odinaya ya site n’ikpolite ajuju ozo. Kedu akwukwo ozo nke Akwukwo Nso na-akara otutu mmezu Mesiaya dika ndi a huru na Matiu?

“Oru Chineke n’uwa na-egosi, site n’ogbo ruo n’ogbo, myirita doro anya n’ihe o bula bu nnukwu ndozighari ma o bu mmeghari okpukpe. Ukpuru nke Chineke ji emeso mmadu ihe na-adi otu mgbe niile. Mmeghari ndi di mkpa nke ugbo a nwere ihe ha na nke oge gara aga yiri, ahumahu nke nzuko Kraist n’oge ndi gara aga nwekwara nkuzi bara nnukwu uru maka oge nke anyi.” The Great Controversy, 343.

Mmeghari o bula nke mgbazighari nwere ebe o na-amalite, nke a kporo “oge ogwugwu,” n’akwukwo Daniel. Oge ogwugwu n’ime mmeghari mgbazighari nke Kraist bu omumu Ya, nke nochiri anya ma 1798 ma 1989.

Akara Mbụ nke Mesaya—1989

Ha wee si ya, N’ime Betlehem nke Judia: n’ihi na otu a ka e dere ya n’aka onye-amuma, Ma gi, Betlehem, n’ala Juda, o dighikwa gi buru onye kacha nta n’etiti ndi-isi Juda: n’ihi na n’ime gi ka Onye-ndu ga-esi puta, Onye ga-achi ndi m Izrel. Matiu 2:5, 6.

Amuma

Ma gi onwe gi, Betlehem Efrata, o bu ezie na i di ntakiri n’etiti puku ndi Juda, ma n’ime gi ka onye ahụ ga-aputa bjaara m, onye ga-abu onye-isi n’Izrel; onye opupu ya sitere na mgbe ochie, site na mgbe ebighi ebi. Maika 5:2.

Afo 1989 bu oge ogwugwu maka mmeghari nke mmuo ozi nke ato. O bjara afo 126 mgbe nnupuisi nke 1863 gasiri, e wee nochite ya anya site n’aka Ronald Reagan na George Bush okenye. Oge ogwugwu n’akuko ihe mere eme nke Mosis bu omumu Aaron na Mosis, dika oge ogwugwu n’akuko ihe mere eme nke Kraist bu omumu Jon Onye Na-eme Baptizim na Kraist. Mgbe e meghere akwukwo Daniel, dika e meghere ya na 1989, ihe omuma na-abawanye. Mmuba ahụ nke ihe omuma na-eduga n’akara uzọ nke abuo, na-achoputa mgbe ozi ule si n’ihe omuma e meghere emeghe amalite ikpuputa.

Mmeghari o bula nke mmezighari na-egosi oge a na-eme ka ozi ahụ buru nke e debere n’usoro, ma site n’oge ahụ gawa o ghoo ozi nnwale. Kraist na-akowa nnwale ahụ mgbe niile tupu O mee ka ndi ikom na ndi inyom buru ibu oru maka nnwale ahụ. A gwara Adam na Iv tupu oge eruo ihe ga-esi na ya puta ma o buru na ha enupu isi, Chineke adighikwa agbanwe agbanwe.

Onyenweanyi Chineke nyere nwoke ahụ iwu, si, N’osisi o bula di n’ubi a ka i nwere ike iri n’efu: Ma n’osisi nke ima ezi ihe na ihe ojoo, i gaghi eri mkpuru ya: n’ihi na n’ubochi i ga-eri ya, i ga-anwu n’ezie. Jenesis 2:16, 17.

William Miller “mere ka o buru nke e guzobere n’usoro” ozi nnwale nke mmuo ozi mbu n’afọ 1831 ruo 1833. E mere ka ozi nke puku nari anọ na iri anọ na anọ buru nke e guzobere n’usoro

n’afọ 1996, site n’ibiputa akwukwo akuko Time of the End nke na-ekpuchi amaokwu isii ikpeazu nke Daniel iri na otu, nke e kpughere mgbe e meghechara ya n’afọ 1989. N’afọ ahụ ka e biputakwara akwukwo e nyere aha ya bụ, Prophetic Time Lines, ma gosiputa usoro nke siri ike kariya ugboro iri abuo na abuo kariya iwu ndi William Miller nabatara. A na-edobe iwu ndi ahụ ugbu a n’akwukwo a na-akpo Prophetic Keys. Iwu ndi ndi niile na-ekwusa ozi mmuo ozi nke ato ga-eji bu iwu Miller.

“Ndi ahụ na-etinye aka n’ikwusa ozi mmuo ozi nke ato na-enyocha Akwukwo Nso n’otu usoro ahụ Nna Miller jiri mee ihe.” Review and Herald, November 25, 1884.

Iwu Miller bu alfa, ma Igodo Amuma bu omega. Naani uzo e si agafe ozi nnwale nke amuma bu iji usoro omumu nke e deputara n’Okwu Chineke ruo oru. A pughi ikewapu ezi ozi ahụ n’ezi usoro omumu nke na-eguzobe ozi ahụ. N’ime mmeghari ndozighari o bula, a na-edobe ozi nnwale nke ogbo ahụ n’ihu, o na-agunyekwa ezi usoro omumu dika otu akuko nke akara uzo ahụ. Ozi Miller dabeere n’imeghe akwukwo Daniel nke e mechiri emechi. Ozi ya bu ozi Gideon, n’ihi na o mutakwara agha mmadu nari ato.

O wee kewara ndi ikom nari ato ahụ n’otu ato, o wee tinye opi n’aka nwoke o bula, ya na ite efu, na oriona n’ime ite ndi ahụ. O wee si ha, Leenu m, meekwa otu a: ma, lee, mgbe m bjaruru n’akuku mputa nke ogige ndi agha ahụ, o ga-adi na, dika m na-eme, otu ahụ ka unu ga-eme. Mgbe m furu opi, mu na ndi niile nonyere m, mgbe ahụ fukwaanu unu opi ndi ahụ n’akuku nile nke ogige ndi agha ahụ, si, Mma-agma nke Onyenwe anyi, na nke Gideon. Ndi Ikpe 7:16–18.

Ozi Miller bu “opi,” na “mma-agma.” Ma o bu mma-agma nke Gideon na nke Onyenwe anyi abuo. E biputara Okwu nke Onyenwe anyi na 1611, ma afọ 220 ka e mesiri Miller biputara ozi ya nke mmuo-ozi mbu. E biputara Nkwuputa Nnwere Onwe na 1776, ma afọ 220 ka e mesiri na 1996, e biputara ozi nke mmuo-ozi nke ato. Nke Miller bu ozi ime nke mmuo-ozi mbu nke ndi nke Chineke, dika e si anochi ya anya n’ohu nke Osimiri Ulai, na-ekwuputa mmeghe nke ikpe. Ozi nke mmuo-ozi nke ato nke Future for America bu ozi mpuga nke ndi nke Chineke, dika e si anochi ya anya n’ohu nke Osimiri Hiddekel, na-ekwuputa mmechi nke ikpe.

A na-anochi anya usoro amuma ahụ site n’otu n’ime amuma Messaja ndi Matiu kwara dika e mezuru n’ime Kraist, ma n’ime ime otu a, o na-anochitekwa anya 1831, ebe “nna” ahụ na-anochi anya nwa ya n’afọ 1996. Ndi akaebe abuo nke usoro omumu a bu alfa na omega, ma site n’itinye aka nke onyeozu mmadu, ha onu na-eguzobe mmekorita nna na nwa, nke bu mmekorita ozi Ilaija nke Malakaj. Obi ndi nna ka a na-atughari n’ebe umuaka no, otu ahukwa ka a na-atughari nke umuaka n’ebe ndi nna no. A ghaghị ijiko iwu Miller na iwu ndi e nyere aha di ka Igodo Amuma. Ihe ohuru ahụ aghaghị iwulite n’elu ihe ochie. Ndi horo ighara iji usoro nke 1831 na 1996 aru oru no n’okpuru obubu onu. A na-akocha otu igwe, a na-agozikwa nke ozo. Nhoro ahụ bu nke gi?

Akara-ozo nke abuo nke Mesija —1996

Ka e wee mezuo ihe e kwuru site n’onu onye-amuma, si, Aga m emeghe onu m n’ilu; aga m ekwuputa ihe ndi ezoro ezo kemgbe ntola uwa. Matiu 13:35.

Amụma

M ga-emege ọ́nụ m n'ihu: m ga-ekwu okwu omimi nke oge ochie. Abụ Oma 78:2.

Ihe omimi ndị ahụ; ilu ndị ahụ Ođum nke ebo Juda “na-ekwuputa” na-anochi anya ngosiputa nke eziokwu n'ahiri n'elu ahiri nke e mechiri emechi, ma o bu debeere na nzuzo kengbe e toro ntola uwa. Ozugbo e mere ozi ahụ ka o buru nke e guzobere n'usoro, site n'oge ahụ gaa n'ihu, a na-enye ya ike site na mmezu nke amuma nke na-akara mmalite nke oge ule.

Mgbe mmiri-ozuzo nke ikpeazu malitere ifesa n'ubochi Septemba 11, 2001, nnupuisi nke 1888 na nke Kora ka e meghariri ozo. N'ime nnupuisi Minneapolis nke 1888 na n'ime nnupuisi Kora, a juru ndi ozi Chineke hoputara, tinyere ozi ahụ ha wetara. A tufuru ma nwa ahụ ma mmiri isa ahụ onu. A tufuru ha n'okpuru nkwuputa ahụ na ogbakọ ahụ dum di nsọ dika ndi ahụ Chineke hoputara. Ndi nnupuisi ahụ enweghi ike ihu idi-nsọ nke Chineke n'ime ndi ozi mmadu ahụ. Naani ihe ha nwere ike ihu bu onwe ha—mmadu efu nke idi-nsọ Chineke—ya mere ha chere na onye o bua bu otu ihe ahụ.

Ugbu a, Kora, nwa Izha, nwa Kohat, nwa Livai, na Detan na Abiram, umu Eliab, na On, nwa Pelet, umu Ruben, kporo ndi ikom: Ha wee bilie n'ihu Mozis, ha na ufodu n'ime umu Izrel, ndi isi ogbakọ nari abuo na iri ise, ndi a ma ama n'etiti nzuko, ndi ikom a ma ama: Ha wee zukota onwe ha imegide Mozis na Eron, wee si ha, Unu ewerela onwe unu karja oke unu, ebe o bu na ogbakọ ahụ nile di nsọ, onye o bua n'ime ha, ma Onyenwe anyi nokwa n'etiti ha: gini mere unu ji ebuli onwe unu elu karja ogbakọ Onyenwe anyi? Onu Ogugu 16:1–3.

Nnupuisi Kora, 1888 na 9/11 ka e ji akowa dika iju ido onwe n'okpuru nhoro Chineke banyere nduzi a hoputara, ebe a na-etinye ntukwasị obi n'akwukwo nkowa ugha banyere ogbakọ Chineke. Jeremaya na-akowaputa otu ihe a mgbe ndi nnupuisi kwuru, “ulo nsọ nke Onyenwe anyi, ulo nsọ nke Onyenwe anyi bu ndi a.”

Okwu nke sitere n'aka Onyenwe anyi biakwutere Jeremaja, si,

Guzo n'onu uzọ ulo nke Onyenwe anyi, kposa kwa ebe ahụ okwu a, si, Nuru okwu nke Onyenwe anyi, unu niile nke Juda, ndi na-abata n'onu uzọ ndi a ikporo Onyenwe anyi isiala. Otu a ka Onyenwe ndi agha, Chineke nke Izrel, kwuru: Dozienu uzọ unu na omume unu, m ga-emekwa ka unu biri n'ebe a. Unu atukwasila obi n'okwu ugha, na-asi, Ulo nsọ nke Onyenwe anyi, Ulo nsọ nke Onyenwe anyi, Ulo nsọ nke Onyenwe anyi, ka ndi a bu.

N'ihia na o buru na unu emezi uzọ unu na omume unu nke oma n'ezie; o buru na unu ekpee ikpe n'ezie omume n'etiti mmadu na onye agbata obi ya; o buru na unu emegbuola onye obia, nwa na-enweghi nna, na nwanyi di ya nwuru emegbu, ghara kwa iwufu obara onye na-adighi ocha n'ebe a, ghara kwa iso chi ozọ na-emeru onwe unu: mgbe ahụ ka M ga-eme ka unu biri n'ebe a, n'ala ahụ nke M nyere nna unu ha, ruo mgbe ebighi ebi na mgbe ebighi ebi.

Lee, unu na-atukwasị obi n'okwu ugha, ndi na-apughị iba uru. Jeremaya 7:1–8.

Okwu ugha nke ndi Juu n'oge Jeremaya bu okwu ugha nke Kora na ndi otu ya, ndi nnupuisi nke 1888, ma n'ezie, ndi nnupuisi nke 9/11. Ha bu ugha ndi ahụ ndi mmanya na-egbu nke Efraim

na-ezo n'okpuru ha na Aizaya iri abụọ na asatọ.

Ya mere, nụ okwu nke Onyenwe anyị, unu ndị mmadụ nleli, ndị na-achị ndị a nọ na Jerusalem. N'ihị na unu ekwuwo si, Anyị emeela ogbugba ndụ na onwu, ya na hel ka anyị nọ n'ime nkwekorita; mgbe ihe otiti na-ejubiga ókè ga-agafe, ọ gaghị abiakwute anyị: n'ihị na anyị emeela ụgha ebe mgbaba anyị, ma n'okpuru okwu ụgha ka anyị zoro onwe anyị. Aisaia 28:14, 15.

Ọ bụkwa ụgha nke na-anọchi anya enweghị ihunanya maka Eziokwu ahụ, nke na-eweta aghughọ siri ike n'ime 2 Ndi Tesalonaika.

Ọ bụkwa n'ihị nke a ka Chineke ga-ezitere ha aghughọ di ike, ka ha wee kwere ụgha: Ka e wee maa ha niile ikpe, ndi na-ekweghi eziokwu, kama ndi nwere obi uto n'ajo omume. 2 Ndi Tesalonaika 2:11, 12.

“Okwu ụgha” ahụ na-anọchi anya echiche nzuzu ahụ nke na-asị na nzoputa di n'ime ụka, ọ bughị n'ime ndi ozi a hoputara na ozi ndi a hoputara ha ibuga. Njiko di n'etiti Chineke na mmadu na-emezu ma na-adigide naani site n'Okwu Ya. Ọ bụ Ya bụ Okwu ahụ, ọ dighikwa onye ọ bula na-abiakwute Nna ma ọ bughị site n'Okwu ahụ. A na-anọchi Kraist anya site n'aka ndi ozi Ya a hoputara na ozi ahụ ha na-eweta. Ikwere ihe ozo, bu ikposi Eziokwu ahụ ma ikwere ụgha. Jeremaya na-akatọ ndi Juu ahụ bu ndi na-atukwasị ulọ nsọ obi, site n'ichetara ha Shailo, ebe Igbe Chineke nọ kemgbe ha banyere n'Ala Nkwa ahụ.

Ya mere, aga m eme ulọ a, nke a na-akpo aha m n'elu ya, nke unu tukwasiri obi na ya, na ebe a nke m nyere unu na nna unu ha, dika m mere Shailo. Aga m achuputakwa unu n'ihu m, dika m chupuru umunne unu niile, ya bu, mkpuru niile nke Ifrem. Ya mere, ekpelakwa m ekpere n'ihị ndi a, ebulikwala mkpu ma ọ bu ekpere n'ihị ha, emekwala m aririo n'ihị ha: n'ihị na agaghị m anu gi. Jeremiah 7:14–16.

Elai onye ajo omume, na umu ya nwoke abuo ajo omume, Hofni na Finehas, na-adako ma na-ejikota na Kora, Datan na Abiram n'ihị ikwe ka ndapu n'ezì okwukwe na-arịwanye elu too ruo mgbe oge nnwale mechiri ma ha ato niile nwuo n'otu ubochi ahụ, dika Kora, Datan na Abiram nwukwara. Ha niile na-anwu n'iwu ubochi Sode!

N'ihē gbasara nnupuisi Kora na 9/11, na nnupuisi Eli, nnupuisi ndi Juu n'amaokwu Jeremaya, na ndi nnupuisi nke 1888, ha juru ma nupu isi megide ozi ahụ na ndi ozi nke oge ahụ. Oge ahụ na-eru ogwugwu ya n'iwu ubochi Sode mgbe ule abuo gasiri. Ule mbu sitere na 9/11 ruo Julai 18, 2020, ule nke abuo bukwa ikpochapu na ikpochi akara nke ozi Mkpu Etiti Abali na-anochi anya ya. Site n'usoro ime ka ọ di ocha ahụ ka a na-akwadebe Gideon na nari mmadu ato ya ka ha fuo opi ha, ha wee mee nke a mgbe a kpolitere Samuel n'iwu ubochi Sode, nke bukwa mgbe ndi Filistia jidere Igbe Ogbugba-ndu ahụ. Mgbe ahụ, a na-ebuli nzuko mmeri elu dika okoloto.

Uka ahụ nwere eze, Devid n'aha, ma nwekwaa onye amuma nke Ezikiel na Samuel na-anochi anya, n'oge mbibi Shailo. Uka ahụ ga-enwekwa oru nchujà nke Josef na-anochi anya ya. Oge ule nke iwu Uka bu ebe a na-awusa oku nke Mmuo Nso n'enweghi atu, dika e ji akara nke asaa nochite anya ya. Oku ahụ na-ebibi ndi ikom a ma ama ndi nnupuisi ha na Kora, Datan, Abiram, Iai,

Hofnai, Finehas, na ndị nnuụisi nke 1888.

Ọkụ ahụ nke mmiputa nke Mmụọ Nsọ n' onwe ya bụ ndabere nke ihe ngosi ukwu nke choọchị na-emeri emeri. A na-anọchi anya choọchị ahụ site n' eze Devid, onye-amụma Ezekiel, na Josef onye nchụàjà. Ndị atọ ahụ guzo n' ime ọkụ ahụ nke bibiri ndị ikom 250 a ma ama, dika ọkụ Nebukadneza bibiri ndị ikom tūbara ndị dike atọ ahụ n' ime ọkụ ọkụ ahụ. Dika choọchị na-emeri emeri, ụwa niile na-ele anya ka a na-atūba ha n' ime ọkụ ọkụ ahụ, ma na mberede, Ọkpara Chineke aputa ya na onye-amụma, onye nchụàjà, na eze nke choọchị—nke Shadrak, Meshak, na Abednego nochiri anya. Ndị anọ dī afọ iri atọ nọ n' ime ọkụ ọkụ ahụ na-anọchi anya eziokwu ahụ bụ na ịdị Chineke jikọtara ya na ịdị mmadụ adighi emehie!

Kora, Datan na Abiram, ndị bụkwa Eli, Hofni na Finehas, bụ adigboroja nke nzuko mmeri ahụ e ji amụma, ụkọchukwu na eze wuo. Ndị atọ ahụ bụ ndị Gideon dī narị atọ, mkpuru obi puku atọ ahụ n' oge Pentikost, ndị nkwusa Millerite narị atọ ahụ, eserese 1843 dī narị atọ ahụ, ndị dī afọ iri atọ mgbe iwu Ụka Ụka bjarutere, ma ọkụ si n' eluigwe rida. N' aka Ịlaija, ọkụ ahụ bụ iji mee ka a mata ọdịiche dī n' etiti ndị amụma eziokwu na ndị amụma ụgha. Ọkụ ahụ nke na-esi n' eluigwe rida n' Akwukwo Levitikos n' ụbochị nke “asato,” mgbe Eron malitere ije ozi, na-erechaa àjà Eron, nke bụ àjà ahụ nke Malakai atọ, nke na-atọ uto dika n' afọ ndị gara aga. Otu ọkụ ahụ ahụ na-ebibi ndị na-achụ àjà ọkụ mba ozo ma o bụ ọkụ nkịti, dika Hofni na Finehas, umu Eron, si nochite anya ya.

Mgbe Chineke na-akwado ezi onye-amụma ya na Ịlaija, ma o bụ ezi onye nchụàjà ya na Eron, ọkụ ahụ na-eduga n' onwu nke ndị amụma ụgha nke Beal, ndị bụkwa Hofnai na Finehas. Hofnai na Finehas bụ umu Eron; ha bụ ọgbo ikpeazu nke ndị ọgbugba-ndu, ndị a ga-agboputa n' onu Onyenwe anyi n' oge iwu Sode.

“Ndị a abughị okwu Nwanneanyi White, kama ha bụ okwu nke Onyenwe anyi, onyeozi Ya enyewokwa m ha ka m nye unu. Chineke na-akpo unu oku ka unu gharazi iru oru n' uzọ na-emegide nzube Ya. E nyere otutu ntuziaka banyere ndi na-azoro na ha bu Ndi Kraist mgbe ha na-egosi agwa Setan, na-egbochi n' ime mmuo, n' okwu, na n' omume oganihu nke eziokwu, ma n' ezie na-agbaso uzọ ebe Setan na-eduga ha. N' ikpa nka nke obi ha, ha ejidela ikike nke na-adighi ha n' uzọ obula, nke kwa ha ekwesighi iru oru ya. Onye Ozizi ukwu ahụ na-asi, 'Aga m atughari, atughari, atughari.' Ndị mmadu na-ekwu na Battle Creek, 'Ulo nsọ nke Onyenwe anyi, ulo nsọ nke Onyenwe anyi ka anyi bu,' ma ha na-eji ọkụ nkịti. Obi ha adighi eme ka o di nro ma o bụ meekwa ka o di n' okpuru site n' amara nke Chineke.” Manuscript Releases, olu nke 13, 222.

“Ọkụ nkịti” bụ ihe nwa Eron jiri mgbe oru nchụàjà bidoro. Onuogu “81” bụ akara nke oru nchụàjà, ma n' ime Levitikos isi nke asato, amaokwu nke mbu, a na-egosi ubochi asaa nke ime ka onye nchụàjà dī ocha na nke ido ya nsọ. A na-eyipu uwe ha ma dochie ha anya uwe nke Onye-isi Nchụàjà nke Eluigwe, dika e gosiri na ohuu Zakaria banyere Joshua na mmuo-ozu ahụ n' isi nke atọ. Ndị 300 ahụ n' ime Zakaria ka e gosiri dika “ndi a na-eju anya n' ihi ha,” n' ihi na ha nochiri anya ya n' akuko ihe mere eme mgbe Chineke na-ewepu ajo omume Nile nke ndi Ya, nke bu iwu ubochi Sode, mgbe nzuko-nsọ na-agbanwe site n' ilu agha buru nke mmeri. Mgbe ubochi asaa nke ido nsọ gasiri, ha malitere ije ozi n' ubochi nke asato.

Unu agaghị apụ n'ọnu ụzọ ụlọikwuu nzukọ ahụ n'ime ụbọchị asaa, ruo mgbe ụbọchị ido unu nsọ ga-ezu; n'ihị na n'ime ụbọchị asaa ka ọ ga-eji doo unu nsọ. Levitikos 8:33.

Ụbọchị nke asatọ bụ ihe nnochianya nke onye nke asatọ nke sitere n'ime asaa, nke Laodisia na-agbanwe ghoọ Filadelfia, nke mkpuruobi asatọ ndị nọ n'ugbo Noa, nke ụbọchị nke asatọ nke ibi úgwù, na ụbọchị nke asatọ nke mbilite n'ọnwụ. Ụbọchị ahụ bụ iwu Sọnde, mgbe a gworo ọnyá ọnwunwa nke papacy, ya mere, ebe a kpolitere ya n'ọnwụ, ọ na-agho onye nke asatọ, ya bụ, onye sitere n'ime asaa.

O rue n'ubochi nke asatọ, Moses kporo Eron na umu ya ndi ikom, na ndi okenye Izrel. Levitikos 9:1.

N'ubochi nke asatọ, ndi nchujà malitere ije ozi, ma umu Aaron wetara "okụ nkiti." Ndi Adventist na-ekwu na ha bu ulo nsọ nke Onyenwe anyi, ma Nwanneanyi White kowara nkwuputa ahụ dika oku nkiti. O bughị naani na o bu ugha, kama o bu oku nkiti, dika e si atunyere ya na oku nsọ. Oku nsọ ahụ bu ozi nke Mkpu Etiti Abali, ma oku nkiti ahụ bu ozi udo na nchekwa adigboroja, nke ga-abu ozi ikpeazu nkita ndi dara ogbi, ndi juru ikpo uja ma nye ozi ido aka na nti, ga-ekwusa. N'isi nke itoolu, Aaron na-eweta aja ahụ, oku wee si n'eluigwe bia wee rechapia aja ahụ. Mgbe ahụ umu ya abuo ndi ajo omume wetara oku nkiti, oku Chineke wee rechapia ha.

Eron weliri aka ya elu n'ebe ndi mmadu nọ, gozie ha, wee si n'itu aja mmehie, na aja nsure-oku, na aja udo ridata. Mozis na Eron wee banye n'ulokwuu nzukọ ahụ, ha wee puta, gozie ndi mmadu: ebube nke Onyenwe anyi wee puta ihè n'ihu ndi mmadu niile. Oku wee si n'ihu Onyenwe anyi puta, repia aja nsure-oku na abuba di n'elu ebe ichujà: mgbe ndi mmadu niile huru ya, ha tiri mkpu, daa kpudo ihu n'ala. Nadab na Abihu, umu Eron, onye o bu n'ime ha were ihe-oku-ya, tnye oku n'ime ya, tnye ihe-esi isi oma n'elu ya, wee chuo oku ozọ n'ihu Onyenwe anyi, nke o na-enyeghi ha iwu. Oku wee si n'ebe Onyenwe anyi nọ puta, rie ha, ha wee nwuo n'ihu Onyenwe anyi. Levitikos 9:22–10:2.

Ndi ikom Battle Creek bu ndi Sánhédrin nke oge a, ndi na-atukwasị obi n'usoro nzukọ ha kariya ozi nke Ezi Onyeàmà ahụ nye Laodisia. Ezi Onyeàmà ahụ nye Laodisia bu Kraist, o dighikwa agbanwe agbanwe, ma O na-ejikari ndi ikom nke O hoputara n'onwe Ya eweta ozi ahụ n'ihu otu ndi mmadu ndi na-egosiputa agwa ndi e ji mara Laodisia. O dighi ihe oheru di n'okpuru anyanwu.

O hoputara Mosis, onye Chineke naani Ya zuru afo iri ano, dika e si zuo Jisos na nwa nwanne nne ya Jon. O hoputara Mosis, Kraist na Jon dika ihe atu nke ndi a zuru n'ezí usoro agumakwukwo nkiti. Nazaret na-anochi anya akara nke onye a hoputara, dika ndi oheru bilitere oheru bu; Jones na Waggoner n'ime nnupuisi Minneapolis nke 1888. Nazaret na-anochi anya okpukpo na ido nsọ nke nwoke a hoputara, ma nwoke ahụ a hoputara bu nwa amaala nke obodo a na-eleli anya.

Najanael wee si ya, O nwere ihe oma o bu la puru isi na Nazaret puta? Filip wee si ya, Bia hu. Jon 1:46.

Asusu ndi na-asu nsu nke Aizaya 28, na-anochi anya ndi si na Nazaret bia. Mgbe e mere ozi Miller ka o buru nke a haziri nke oma n'afọ 1831, e nyere ozi ahụ ike site na mmezu nke amuma banyere ahuhu nke abuo, nke na-anochi anya mmezu nke amuma banyere ahuhu nke ato na 9/11. Anyi

ga-atụle amụma Mesaja nke atọ n'isiokwu na-esonụ.

“Abalị atọ tupu ụlọ ọrụ Review ere okụ, anọ m n'oke ihe mgbu nke okwu enweghị ike ikowa. Enweghị m ike ihi ụra. Agaghariji m n'ime ụlọ ahụ, na-ekpe Chineke ekpere ka O meere ndị Ya ebere. Mgbe ahụ, o yiri ka m nọ n'ụlọ ọrụ Review n'etiti ndị ikom na-ahụ maka nlekota ụlọ ọrụ ahụ. Anọ m na-agbalị igwa ha okwu, ma si otu a nyere ha aka. Otu Onye nwere ikike biliri si, ‘Unu na-asị, Ụlọ nsọ nke Onyenwe anyị, ụlọ nsọ nke Onyenwe anyị ka anyị bụ; ya mere, anyị nwere ikike ime ihe a na ihe ahụ na ihe ọzọ. Ma okwu Chineke machibidoro otutu n'ime ihe unu na-atụ aro ime.’ N’oge obibia mbu Ya, Kraịst sachara Ụlọ Nsọ ahụ. Tupu obibia nke abuo Ya, O ga-asachakwa ụlọ nsọ ahụ ọzọ. O nọ ebe ahụ na-asacha ụlọ nsọ ahụ. Gini kpatara ya? N’ihi na e webatara ọrụ azumahia, a chefukwara Chineke. Site n’igba ọsọ ebe a, na igba ọsọ ebe ahụ, na igba ọsọ ebe ọzọ, enweghị oge icha banyere eluigwe. E gosiputara ukpuru nke iwu Chineke, m wee nū ka a juru ajuju a, ‘Ego ole n’iwu ahụ ka unu debere?’ Mgbe ahụ, e kwuru okwu a, ‘Chineke ga-asacha ma mee ka ụlọ nsọ Ya di ọcha n’iwe Ya.’”

“N’ohuru Nile nke abalị ahụ, ahuru m mma-agma nke oku ka e setipuru n’elu Battle Creek.

“Umunna, Chineke ji ezi obi na-emeso anyi ihe. Achoro m igwa unu na o buru na, mgbe ido aka na nti e nyere n’oku ndi a, ndi ndu nke ndi anyi aga n’ihu kpomkwem, di nnoo ka ha mere n’oge gara aga, na-ebuli onwe ha elu, Chineke ga-ewere ahụ ndi mmadu n’uzo na-esote. N’ezie dika O di ndu, O ga-agwa ha okwu n’asusu ha na-apughị ighara ighota.

“Chineke na-ele anyi anya ihu ma anyi ga-eweda onwe anyi n’ihu Ya dika umuntakiri. Ana m ekwu okwu ndi a ugbo a ka anyi wee jiri idi umeala n’obi na ncheghari biakwute Ya ma mata ihe O choro n’aka anyi.” Publishing Ministry, 170, 171.

“Ozi nke oge a abughi, ‘Ụlọ nsọ nke Onyenwe anyi, ụlọ nsọ nke Onyenwe anyi, ụlọ nsọ nke Onyenwe anyi ka anyi bu.’ Onye ka Onyenwe anyi na-anabata dika aria e ji eme ihe n’asopuru?—Ndi na Kraist na-aruko oru; ndi kwere eziokwu, ndi na-ebi eziokwu, ndi na-ekwusa eziokwu n’akuku ya niile.” Review and Herald, October 22, 1903.

“Ndi a abughi okwu Nwanneanyi White, kama ha bu okwu nke Onyenwe anyi, onyeozi Ya enyewokwa m ha ka m nye unu. Chineke na-akpo unu ka unu ghara iga n’oru megide nzube Ya ozo. E nyere otutu ntuziaka banyere ndi mmadu na-azoro na ha bu Ndi Kraist mgbe ha na-egosiputa agwa Setan, na-eguzogide n’ime mmuo, n’okwu, na n’omume oganihu nke eziokwu, ma n’ezie na-eso uzo Setan na-edu ha. N’ime obi ike ha, ha ejidela ikike nke na-adighi n’uzo obula buru nke ha, nke kwa ha ekwesighi iji aru oru. Nnukwu Onye Ozizi na-ekwu, ‘Aga m atughari ya, atughari ya, atughari ya.’ Ndi mmadu na-ekwu na Battle Creek, ‘Ụlọ nsọ nke Onyenwe anyi, ụlọ nsọ nke Onyenwe anyi ka anyi bu,’ ma ha na-eji oku nkiti. Obi ha adighi nro ma o bu noro n’okpuru amara Chineke.” Manuscript Releases, olu nke 13, 222.